

Civillietā Nr.C04153414

C – 0375 – 15 /11

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 12.martā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija:

tiesnese Dzintra Balta,

ar sekretāri Valdu Kjaksti,

piedaloties prasītājas pārstāvēm /personai A/ un advokātei Aijai Osmaneī, atbildētājas Vaiņodes novada domes pārstāvei /personai B/, atbildētājas SIA „Liepājas Celtnieks” pārstāvei /personai C/, SIA „SK JUMTS” pārstāvjiem /personai D/ un /personai E/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „VT EAST” prasībā pret Vaiņodes novada domi, SIA „WS”, SIA „Liepājas Celtnieks”, SIA „SK JUMTS” par dizainparauga nelikumīgas izmantošanas pārtraukšanu, zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja SIA „VT EAST” 2014.gada 12.martā apgabaltiesā cēlusi prasību pret Vaiņodes novada domi, SIA „WS” un SIA „Liepājas Celtnieks”. 2014.gada 9.septembrī un 2015.gada 19.janvārī prasītāja iesniegusi prasības pieteikuma grozījumus un papildinājumus, kuros prasība tiek vērsta pret Vaiņodes novada domi, SIA „Liepājas Celtnieks”, SIA „SK JUMTS”. Prasība pamatota ar Dizainparaugu likuma 2., 8., 12., 48., 48.¹pantu, Civillikuma 1635., 1786.pantu un tajā izteikti šādi prasījumi:

aizliegt Vaiņodes novada domei, SIA „Liepājas celtnieks”, SIA „SK JUMTS” trīs statīvu zaļajiem augiem, uz kuriem dizainparauga tiesības reģistrētas dizainparauga īpašniekam SIA „VT EAST” Patentu valdē ar Nr.D 15181, un kas ir tikuši demontēti Vaiņodes novada domes administratīvajā teritorijā Raiņa ielā 23A, Vaiņodē, Vaiņodes pagastā, Vaiņodes novadā, jebkādu turpmāku izmantošanu, tai skaitā pārveidošanu, ražošanu, būtiski līdzīgu objektu pasūtīšanu, reklamēšanu, izgatavošanu, glabāšanu un tirgošanu;

piedzīt no Vaiņodes novada domes SIA „VT EAST”, labā atlīdzību par morālo kaitējumu EUR 500;

piedzīt no SIA „Liepājas celtnieks” SIA „VT EAST” labā zaudējumus EUR 1707,44 un atlīdzību par morālo kaitējumu EUR 1500;

piedzīt no SIA „SK JUMTS” SIA „VT EAST” labā zaudējumus EUR 1118,38 un atlīdzību par morālo kaitējumu EUR 1000;

atzīt SIA „VT EAST” tiesības saņemt no atbildētājām likumiskos procentus 6 % no piedzītās prasības summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei;

piedzīt no atbildētājām prasītājas labā visus ar lietas izskatīšanu un vešanu saistītos izdevumus, tai skaitā atlīdzību par advokāta pakalpojumiem.

Prasība pret SIA „WS” netiek uzturēta un šajā daļā lūgts tiesvedību izbeigt.

Prasība kopumā pamatota ar tālāk minētiem apstākļiem un argumentiem.

[1.2] Prasītāja ir Skandināvijas vadošās labiekārtošanas elementu izgatavošanas (soliņi, velosipēdu statīvi un nojumes, atkritumu tvertnes, parku un ielu apgaismojuma ķermeņi, barjeras, vītenaugu dekoratīvās konstrukcijas u.tml.) un piegādes kompānijas AS „Vekso”, kas veic ielu parku modernu un augstas kvalitātes dizaina objektu – daudzfunkcionālu mazo arhitektūras formu izgatavošanu un tirdzniecību, produkcijas tirdzniecības pārstāvis Latvijā. Prasītāja kā meitas uzņēmums pārstāv AS „Vekso” intereses Latvijā.

[1.3] Valsts dizainparaugu reģistrā 2008.gada 20.augustā iekļauts prasītājas dizainparaugs – statīvs zaļajiem augiem, ko apliecina dizainparauga reģistrācijas apliecība ar Nr.D 15181, kas ir spēkā esošs. Dizainparaugs ievietots AS „Vekso” mājaslapā www.vekso.com preču dizaina katalogā ar nosaukumu MILANO. Saskaņā ar minēto dizainparaugu izgatavotie zaļo augu statīvi ir uzstādīti Liepājā, Rožu laukumā.

[1.4] Prasītājas darbinieki 2013.gada septembrī konstatēja, ka labiekārtošanas darbu rezultātā Raiņa ielā 23A, Vaiņodē uzstādīti trīs prasītājas dizaina produktiem MILANO analogi statīvi zaļajiem augiem. Statīvu kopējais vizuālais iespaids būtiski neatšķiras no prasītājas dizainparauga. Vaiņodē izvietotie trīs statīvi zaļajiem augiem ir nekvalitatīvs, prettiesisks pakalpojums.

[1.5] Iepazīstoties ar Vaiņodes novada domes 2013.gada 24.oktobra juristes atbildi Nr.3 – 4/649 par pievienoto labiekārtojuma elementu eksplikāciju 3.kārtas darbiem, redzams, ka 4.elementa nosaukums ir ziedu statīvi SIA „VT EAST” MILANO, kas ir analogs prasītājas dizainparaugam. Neskatoties, ka minētajā eksplikācijā ziedu statīvi norādīti kā analogs citas

firmas izstrādājumam, Vaiņodes novada dome nav prasījusi un saņēmusi prasītājas atļauju dizainparauga izmantošanai, ko tā savos 2014.gada 9.janvāra paskaidrojumos Nr.3 – 4/27 atzīst.

Prasītāja 2013.gada 25.septembrī un 2013.gada 18.decembrī Vaiņodes novada domē, kā arī 2013.gada 30.septembrī SIA „Liepājas Celtnieks” vērsusies ar pretenziju un lūgumu novērst tā izņēmuma tiesību pārkāpumu.

[1.6] Saskaņā ar Dizainparaugu likuma 12.panta pirmo daļu prasītājs, uz kuras vārda Valsts dizainparaugu reģistrā reģistrēts dizainparaugs, uzskatāma par dizainparauga īpašnieku. Saskaņā ar šī panta otro daļu dizainparauga īpašniekam ir izņēmuma tiesības izmantot dizainparaugu un aizliegt to izmantot jebkurai citai personai. Par dizainparauga izmantošanu it īpaši uzskata tāda izstrādājuma izgatavošanu, kurā dizainparaugs īstenots vai iekļauts, kā arī šāda izstrādājuma piedāvāšanu pārdošanai, importu, eksportu, lietošanu, citāda veida izplatīšanu tirgū un uzglabāšanu minētajiem nolūkiem. Šajā gadījumā ir notikusi reģistrēta dizainparauga piedāvāšana pārdošanai, izgatavošana un lietošana. Ar licences līgumu citai personai tiesības izmantot dizainparaugu nav piešķirtas. Tādēļ uzskatāms, ka saskaņā ar Dizainparaugu likuma 12.panta otro daļu un 48.panta pirmo daļu, noticis dizainparauga īpašnieka tiesību pārkāpums.

Statīvi zaļajiem augiem, kas atrodas Vaiņodes novada domei piegulošajā teritorijā, vizuāli atstāj tādu pašu kopiespaidu kā zaļo augu statīvi reģistrētajā dizainparaugā un vērtējot dizainparauga tiesiskās aizsardzības apjomu, ievērojamas Dizainparaugu likuma 8.panta prasības.

[1.7] 2014.gada 18.jūnijā SIA „Liepājas Celtnieks” paziņoja, ka, saskaņojot ar Vaiņodes novada domes priekšsēdētāju, 17.jūnijā ziedu statīvu izstrādājumu produkcijas analogi, kurus izgatavoja SIA „SK JUMTS”, ir demontēti.

Ievērojot, ka nav zināms, kādam nolūkam un kur demontētie ziedu statīvi tiek uzglabāti, prasītāja nevar atteikties no galīgā pienākumrīkojuma noteikšanas, neprasot zaļo ziedu statīvu izmantošanas turpmāku aizliegumu.

Neviena no atbildētājām tieši neatzīst dizainparauga tiesību pārkāpumu, tādēļ prasītājai nav pārlicības, ka statīvi zaļajiem augiem netiks izmantoti citos objektos, jo to demontēšana pati par sevi neizslēdz iespējamo turpmāko izmantošanu. Atbildētājas nav paziņojušas, ka atsakās no to turpmākas izmantošanas.

[1.8] Pamatojoties uz Dizainparaugu likuma 48.¹panta pirmo daļu prasītāja ir tiesīga prasīt radītā zaudējuma un morālā kaitējuma atlīdzību, zaudējumu atlīdzības un morālā kaitējuma apmērs nosakāms saskaņā ar Civillikumu. Saskaņā ar 250.¹⁷panta pirmās daļas 4.punktu, tiesa spriedumā var noteikt, ka atlīdzināmi zaudējumi, kas nodarīti sakarā ar intelektuālā īpašuma tiesību prettiesisku izmantošanu.

Kaitējuma atlīdzības pamatmērķis ir kompensācija, tas ir panākt, lai cietušais būtu tādā pašā stāvoklī, kā tad, ja pārkāpums nebūtu noticis. Taču tai var būt arī citi mērķi – restitūcija, prevencija, sodīšana u.tml. Sodošā atlīdzība tiek noteikta, ja atbildētājs rīkojies nevērīgi, ļaunprātīgi vai krāpnieciski, lai sodītu pārkāpēju un ar šādu piemēru atturētu citus no pārkāpšanas. (Zane Pētersone „Intelektuālā īpašuma civiltiesiskās aizsardzības līdzekļi. TNA, 2013,” 259.–216.lpp.). Nosakot kaitējuma apmēru, tiesu iestādes, ņem vērā negatīvās ekonomiskās sekas, ieskaitot zaudēto peļņu, jebkādu pārkāpēja negodīgi gūto peļņu, kā arī elementus, kas nav ekonomiskie faktori. Var noteikt kaitējuma atlīdzību kā vienreizēju maksājumu uz tādu elementu pamata kā vismaz tāds licences vai autora honorāra apmērs, kas pārkāpējam būtu bijis jāmaksā, ja viņš būtu lūdzis atļauju izmantot attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības (tas pats avots 263.–264.lpp.).

Aprēķinot nodarīto zaudējumu apmēru, prasītāja ņem vērā peļņu, kuru par teritorijas labiekārtošanu guvusi SIA „Liepājas Celtnieks” un SIA „SK JUMTS” par trīs statīvu zaļajiem augiem izgatavošanu.

[1.9] SIA „Liepājas celtnieks”, pieņēmis lēmumu izveidot ziedu statīvu izstrādājumu analogu un noformējis pasūtījumu no SIA „SK JUMTS” par 3 ziedu statīvu izgatavošanu saskaņā ar 2013.gada 20.jūnija pavadzīmi Nr.SKJ000693 par kopējo summu LVL 786. Tomēr netika pasūtīti un izgatavoti līdzīgi statīvi, bet gan identiski – tādi paši, kuru kopējais vizuālais iespaids būtiski neatšķiras no prasītājas reģistrētā dizainparauga.

SIA „Liepājas celtnieks” pārstāvis /persona F/ sagatavošanas sēdē, atbildot uz jautājumu, uz kāda pamata izgatavoti statīvi, tiesai norādīja projekta skici, kas bija izkopēta no prasītājas mājaslapas dizaina produktu kataloga ar nosaukumu MILANO (<http://www.vteast.lv/lv/?&s=1192109533&act=g&bi=103&ln=lvN>). Pat izmēri ir tādi paši kā SIA „WS” izstrādātā labiekārtojuma elementu eksplikācijā (3.kārtas darbiem).

Tādējādi SIA „Liepājas Celtnieks” nelikumīgi pasūtīja dizainparaugu izgatavošanu, uz kura izmantošanu izņēmuma tiesības ir prasītājam.

Par netiešu savas vainas atzīšanu uzskatāms SIA „Liepājas Celtnieks” piedāvājums segt zaudējumus prasītājam EUR 200 apmērā, kā arī statīvu zaļajiem augiem demontēšana.

No Lokālās tāmes Nr.3 – 1 redzams, ka Vaiņodes novada domes samaksa SIA „Liepājas Celtnieks” par ziedu statīviem ir LVL 1200 (EUR 1707,44). Tādēļ no SIA „Liepājas Celtnieks” piedzenami zaudējumi EUR 1707,44 apmērā.

[1.10] 2014.gada 21.oktobra tiesas sēdē SIA „SK JUMTS” paskaidroja, ka izgatavojamo skici pašrocīgi uzzīmēja SIA „Liepājas Celtnieks” darbinieks, no paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka skice pieņemta nenoskaidrojot, kas ir autors un uzskatot, ka to nav svarīgi noskaidrot.

SIA „SK JUMTS” veica ziedu statīvu izgatavošanu, nepārbaudot, vai dizainparaugs nepieder citai uzņēmēj sabiedrībai un vai tā izgatavošanai ir saņemta likumā noteiktā atļauja, tādēļ nav pamata SIA „SK JUMTS” atbrīvošanai no atbildības un no nelikumīgas rīcības izrietošajām sekām. SIA „SK JUMTS” negodīgi guva peļņu LVL 786 (EUR 1118,38) un no SIA „SK JUMTS” piedzenami zaudējumi EUR 1118,38 apmērā.

[1.11] Pamatojoties uz Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, atzīstamas prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no piedzītās prasības summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

[1.12] Tā kā tika izgatavoti un Vainodes domes teritorijā – plaši apskatāmā vietā – novietoti zemas kvalitātes izstrādājumi kā analogs prasītājas dizainparaugam, tas nodara kaitējumu prasītājas reputācijai. Labiekārtojuma elementa skatītājiem tika piedāvāts rupjš pakalpojumums, kuru aplūkojot varēja secināt, ka tik zemu labiekārtojuma objektu izgatavošanu pieļāvusi prasītāja. Tādēļ prasītājai ir tiesības saņemt atlīdzību, saskaņā ar Satversmes 92.pantu un Civillikuma 1635.pantu. Ievērojot preventijas principu iespējams noteikt kompensāciju par nemantisku aizskārumu. Tam ir arī sodošs raksturs. Neviena no atbildētājām sevi par vainīgu neuzskata un nav atvainojušās prasītājai par mantiska un morāla kaitējuma nodarīšanu, kā arī prasītāja nav saņēmusi garantiju, ka demontētie ziedu statīvi turpmāk vairs netiks izmantoti.

Prasīto kompensāciju apmērs ir atbilstošs izdarītā dizainparauga pārkāpuma apstākļiem. Pirms pārkāpuma izdarīšanas telefoniski tika mēģināts noskaidrot, cik maksātu atļauja izmantot dizainparaugu. No atbildētājām nav saņemta atvainošāns par pārkāpumu, prasītājai nav piedāvāts segt izdevumus par juridisko palīdzību. SIA „Liepājas Celtnieks”, kas izlīguma gadījumā piekrita samaksāt EUR 200, šo summu nav pārskaitījusi, kaut gan tā nesegtu pat valsts nodevas apmēru.

[1.13] Prasītāja vēlas piedzīt atlīdzību par morālo kaitējumu EUR 1500 no SIA „Liepājas Celtnieks”, kura uzskatāma par visvairāk vainojamo dizainparauga pārkāpumā, jo tā veica pasūtījumu bez licences. Izslēdzama iespējamība, ka SIA „Liepājas Celtnieks” nezināja, ka dizainparaugs pieder prasītājai, jo skice tikusi izprintēta no interneta, saskaņā ar sagatavošanas sēdē norādīto. Nav saprotams, kādēļ izgatavotājam tika iedota ar roku uzskicēta skice.

[1.14] Arī SIA “SK JUMTS” bija pienākums pirms izgatavošanas pārliecināties, kas ir dizainparauga autors un vai ir saņemta licence, kas atļauj to izgatavot. No SIA „SK JUMTS” tiek lūgts piedzīt morālo kompensāciju EUR 1000.

[1.15] Vainodes novada dome pieņemot darbus nav izpildījusi 2013.gada 20.februārī noslēgtā Būvdarbu līguma Nr.21/ELFA ar SIA „Liepājas Celtnieks” 6.3.punktā pielīgto un nav pārbaudījusi, vai normatīvo aktu prasībām atbilst labiekārtojuma galveno elementu – zaļo augu

statīvu izgatavošana un uzstādīšana. Statīviem kā labiekārtojuma elementam bija ierādīta centrālā vieta. Bija vispārzināms fakts, ka prasītājas statīvi ir izvietoti Rožu laukumā, Liepājā. Dome kā gādīgs un rūpīgs saimnieks nepārbaudīja, vai tās teritorijā likumīgi ir uzstādīti tādi paši statīvi. Tādējādi morālā kaitējuma atlīdzība EUR 500, kam ir sodoša un preventīva funkcija, piedzenama arī no Vaiņodes novada domes.

[2] Atbildētāja Vaiņodes novada dome 2014.gada 24.aprīlī un 2014.gada 30.septembrī iesniegusi paskaidrojumus, kuros prasību neatzīst un kopumā norādījusi tālāk minētos apstākļus un argumentus.

[2.1] 2011.gadā lauku atbalsta dienesta Dienvidkurzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde pieņēma lēmumu par projekta „Vaiņodes novada domes administrācijas ēkas teritorijas labiekārtošana” iesnieguma apstiprināšanu un tika noslēgts uzņēmuma līgums Nr.WS – 5 – 11/ELFLA, ar kuru uzņēmējs SIA „WS” apņēmas atbilstoši spēkā esošajām likumdošanas normām, tehniskiem noteikumiem un projektēšanas uzdevumam izstrādāt Vaiņodes novada domes ēkas piegulošās teritorijas labiekārtojuma projektu. Vaiņodes novada dome likumā noteiktajā kārtībā veica iepirkuma procedūru būvniecībai.

[2.2] 2013.gada 20.februārī Vaiņodes novada dome noslēdza Būvdarbu līgumu Nr.21/ELFLA, ar kuru būvuzņēmējs SIA „Liepājas celtnieks” apņēmas veikt Vaiņodes novada domes administrācijas ēkas teritorijas labiekārtošanas darbus.

Līguma 1.5.punktā noteikts, ka būvuzņēmējam objektā izpildāmie darbi uzskaitīti tehniskajā projektā, ar kuru Puses ir iepazinušās iepriekš. Līguma 5.1.5.punktā noteikts, ka būvuzņēmējam patstāvīgi jānodrošina darbu veikšanai visu nepieciešamo, kā arī jāsaskaņo nepieciešamos darbus ar citām atbildīgām institūcijām un jāsaņem attiecīgas darbu veikšanas atļaujas. 5.1.6.punktā noteikts, ka darbi jāveic atbilstoši Līgumam, Latvijas Republikas būvnormatīviem, citiem spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, dokumentiem, instrukcijām, kas saistīti ar līguma izpildi; darba izpildē jāizmanto tikai tos materiālus, konstrukcijas, izstrādājumus un iekārtas, kuru kvalitāte atbilst spēkā esošajiem normatīviem, standartiem, tehniskā projekta prasībām (Līguma 5.1.7. punkts). Arī Līguma 5.2.punktā paredzēts, ka būvuzņēmējam par saviem līdzekļiem jānodrošina viss nepieciešamais Darba veikšanai, tai skaitā jāizpilda darbi atbilstoši tehniskā projekta prasībām. Līguma 6.9.punktā atrunāts, ka jautājumi, kas objekta būvniecības laikā rodas Darbu un materiālu kvalitātes novērtēšanā un to atbilstība būvprojektam, izskata pasūtītāja iecelts būvuzraugs, nepieciešamības gadījumā pieaicinot autoruzraugu. Būvuzņēmējs garantē darba izpildē izmantoto konstrukciju, iekārtu, materiālu un sistēmu atbilstību tehnisko projektu dokumentācijai, standartiem un tehniskajiem noteikumiem, to nodrošināšanu ar atbilstības sertifikātiem, tehniskajām pasēm un citiem dokumentiem LR normatīvajos aktos

noteiktajā apmērā, kuri apliecina to kvalitāti (Līguma 7.1.1.punkts). No tā jāsecina, ka būvuzņēmējs iepazinies arī ar strīdus objekta – ziedu statīva MILANO uzstādīšanas iespējām un atļauju saņemšanu no SIA „VT EAST” par dizainparauga izmantošanu.

2013.gada 25.februārī Liepājas reģiona novada būvvalde izsniedza būvatļauju Nr.21–13, kurā norādīts būvprojekta autors, būvuzraugs, uzņēmums, kurš veic autoruzraudzību un būvuzņēmējs. Vaiņodes novada dome kā pasūtītājs, nav atbildīga par labiekārtojuma elementiem, kas uzstādīti darbu izpildes laikā un kuru izmantošanas dokumentācija nav nokārtota likumā noteiktajā kārtībā. Vaiņodes novada dome ir tikai pasūtītājs un pieņem objektu kopumā ar pieņemšanas–nodošanas aktu no būvnieka.

[2.3] Vaiņodes novada dome iebilst prasījumam par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu. Lūdz ņemt vērā tālāk norādīto.

[2.3.1] Teritorijas labiekārtošanas nepieciešamība radās saistībā ar ēkas atjaunošanu un nosiltināšanu. Pagalma rekonstrukcijas akcents tika likts uz pagalma bruģēšanu, kāpņu atjaunošanu un pielāgošanu cilvēkiem ar kustību traucējumiem, soliņu ierīkošanu un citiem labiekārtošanas darbiem. Zaļajiem ziedu statīviem nav tautsaimnieciskas nozīmes Vaiņodes novada attīstībā un tie nebija galvenais elements pagalma labiekārtošanā.

[2.3.2] Nevar salīdzināt Liepāju ar 71926 iedzīvotājiem, kura ir viena no Latvijas populārākiem tūrisma centriem, ar Vaiņodi, kurā ir 1840 iedzīvotāji, un kas atrodas ģeogrāfiski neizdevīgā vietā. Vaiņode ir apdzīvota vieta Dienvidkurzemē. Izvietojusies pie slēgtās Liepājas – Mažeiku dzelzceļa līnijas 60 km attālumā no Liepājas un 185 km no Rīgas. Tranzīta ceļš Vaiņodes novadu nešķērso.

[2.3.3] Saskaņā ar Civillikuma 1787.pantu, aprēķinot atrauto peļņu, nav jāņem par pamatu tikai varbūtības, bet nedrīkst būt šaubu vai vismaz jābūt pierādītam līdz tiesisku pierādījumu patīcamības pakāpei, ka šāds pametums cēlies, tieši vai netieši (1773.p.) no tās darbības vai bezdarbības, ar ko zaudējums nodarīts.

[2.3.4] Pamatojoties uz Būvniecības likuma 153.pantu, par būvdarbu kvalitāti atbildīgs ir būvuzņēmējs. Būvdarbu kvalitāte nevar būt zemāka par Latvijas būvnormatīvos, apbūves noteikumos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem. Būvdarbu kvalitātes kontroles sistēmu katrs uzņēmums izstrādā atbilstoši savam profilam, veicamo darbu apjomam, kas sevī ietver dokumentācijas, piegādāto materiālu, izstrādājumu un konstrukciju, ierīču, mehānismu un līdzīgu iekārtu sākotnējo kontroli. No tā izriet, ka pirmajam bija jābūt būvuzņēmējam SIA „Liepājas Celtnieks”, kuram jāprasa ziedu statīvu dokumentācija, t.i. atbilstības deklarācija un jāpārbauda pirms iestrādāšanas būvē tā likumību.

Ziedu statīvu ražotājs SIA „SK JUMTS” nodarbojas ar skārdnieku pakalpojumu sniegšanu no 2005.gada, tātad ir uzņēmums ar pieredzi izstrādājumu izgatavošanā un produkcijas pārdošanā. Darījums tika veikts starp SIA „Liepājas Celtnieku” un SIA „SK JUMTS” bez Vaiņodes novada domes līdzdalības. Būvizstrādājums (ziedu statīvi) izgatavoti un nodoti bez atbilstības deklarācijas, kuru sastāda pats būvizstrādājuma ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis un būvdarbu vadītājam ir pienākums pārbaudīt būvizstrādājumu atbilstību būvniecības normatīvajiem aktiem un atbilstības apliecinājumu esamību, kā arī nepieļaut tādu būvizstrādājumu iebūvēšanu, kuriem nav atbilstības apliecinājuma.

Pamatojoties uz Būvniecības likuma 26.panta pirmo daļu, pasūtītājam vai būvētājam ir tiesības, bet Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētajos gadījumos (161.2. būvvalde pieprasa autoruzraudzību publiskām ēkām un būvēm) pienākums būvniecības laikā uzaicināt būvprojekta autoru sekot būvniecības realizācijas gaitai, tas ir, veikt autoruzraudzību. Tātad SIA „WS”, ar kuru tika noslēgts autoruzraudzības līgums, kas darbojās saskaņā ar 2003.gada 25.jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.342 „Latvijas Būvnormatīvs LBN 304-03 „Būvdarbu autoruzraudzības noteikumi”, noteikts pienākums pārbaudīt vai būvprojektā ir atbilstoša būvprojekta un būvdarbu izpildes dokumentācija (12.4.punkts), kā arī pārbaudīt būvizstrādājumu un materiālu atbilstību būvprojektam un nepieļaut neatbilstošu būvizstrādājumu un materiālu iestrādāšanu būvē (12.2.punkts).

Pamatojoties uz Būvniecības likuma 27.panta pirmo daļu, ja būvniecība tiek veikta par valsts vai pašvaldības līdzekļiem, attiecīgajam būvētājam (šajā gadījumā pašvaldībai) jāpieaicina būvuzraugs būvdarbu un būvizstrādājumu kvalitātes uzraudzīšanai, kas darbojas saskaņā ar 2004.gada 10.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.75 „Latvijas būvnormatīvs LBN 303 – 03 Būvuzraudzības noteikumi””. Būvuzrauga pienākums ir pārbaudīt būvdarbos izmantojamo būvizstrādājumu atbilstības deklarācijas un tehniskās pases, kā arī atbilstību būvprojektam.

[2.3.5] Demontētie ziedu statīvi pašreiz atrodas Vaiņodes novada domes īpašuma noliktavā komunālajā nodaļā, kur paredzēts tos uzglabāt līdz tiesas procesa beigām un pēc tam likvidēt, sagriežot. Vaiņodes novada dome apliecina, ka minētos ziedu statīvus neizmantos ne pašreizējā stāvoklī, ne pārveidotā stāvoklī, neuzglabās, nepārdos un nepasūtīs citus būtiski līdzīgus būvizstrādājumus.

[3] 2014.gada 8.maijā un 2014.gada 29.septembrī atbildētāja SIA „Liepājas Celtnieks” iesniegusi paskaidrojumus par prasību, kuros norāda, ka prasību neatzīt pamatojoties uz tālāk minētiem apstākļiem un argumentiem.

[3.1] Starp Vaiņodes novada domi un SIA „WS” noslēgts līgums Nr.WS–5–11/ELFA, ar kuru SIA „WS” apņēmas atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanas prasībām, tehniskajiem

noteikumiem un projektēšanas uzdevumam izstrādāt Vaiņodes novada domes ēkas pieguļošās teritorijas labiekārtojumu projektu.

[3.2] Vaiņodes novada domes veiktajā iepirkumā par viszemāko cenu tika izvēlēts SIA „Liepājas Celtnieks” un ar domi 2013.gada 20.februārī noslēgts Būvdarbu līgums Nr.21/ELFA, kurā būvuzņēmējs SIA „Liepājas Celtnieks” apņēmas veikt domes administrācijas ēkas teritorijas labiekārtošanas darbus.

Līguma 1.5.punktā noteikts, ka būvuzņēmējam SIA „Liepājas Celtnieks” izpildāmie darbi uzskaitīti tehniskajā projektā, ar kuru SIA „Liepājas Celtnieks” ir iepriekš iepazinies. Tehnisko projektu izstrādājis būvprojekta autors SIA „WS” un tajā bija norādīti ziedu statīvi ar parametriem un konstrukciju paraugu. Tehniskajā projektā minēts: ziedu statīvu izstrādājumus var pasūtīt no SIA „VT EAST” MILANO/ vai izstrādāt analogu.

Pamatojoties uz šo informāciju SIA „Liepājas Celtnieks” pieņēma lēmumu izveidot ziedu statīvu izstrādājumu analogu.

[3.3] SIA „Liepājas Celtnieks” noformēja pasūtījumu 2013.gada 20.jūnijā (Pavadzīme Nr.SKJ 000693) no SIA „SK JUMTS”.

SIA „SK JUMTS” tika uzrādītas projektam pievienotās ziedu statīvu skices un SIA „Liepājas Celtnieks” norādīja, ka izgatavojami līdzvērtīgi ziedu statīvi skicēs uzrādītajiem.

Pēc darbu veikšanas SIA „Liepājas Celtnieks” veica samaksu SIA „SK JUMTS” par izgatavotajiem ziedu statīviem.

[3.4] SIA „Liepājas Celtnieks” ziedu statīvus uzstādīja pie Vaiņodes novada domes kā tas paredzēts projektā. Pēc darbu pabeigšanas, darba apjoma un kvalitātes pārbaudes, kā arī būvuzrauga atzinuma saņemšanas, parakstīts darbu pieņemšanas nodošanas akts ar Vaiņodes novada domi.

[3.5] 2013.gada 25.februārī izsniegta būvatļauja Nr.21 – 13, kurā norādīts būvprojekta autors, būvuzraugs, uzņēmums, kurš veic autoruzraudzību.

SIA „Liepājas Celtnieks” savā līgumā ar Vaiņodes novada domi garantē, ka visi nosacījumi attiecībā uz projektu tika īstenoti.

SIA „Liepājas Celtnieks” nav atbildīgs par prasībā norādīto pārkāpumu izdarīšanu.

[3.6] 2013.gada 30.septembrī SIA „Liepājas Celtnieks” saņēma prasītājas pretenziju, ka ziedu statīvi ir analogi prasītājas reģistrētajiem dizaina paraugiem un tos nav tiesības izmantot bez dizainparauga īpašnieka atļaujas. Uz to 2013.gada 14.oktobrī SIA „Liepājas Celtnieks” nosūtījusi paskaidrojumu par to, ka labiekārtojuma elementus pasūtījusi citam uzņēmumam un, ka ar pretenzijām jāvēršas pie projekta autora, kurš norādījis tādu dizaina paraugu.

[3.7] 2014.gada 24.martā SIA „Liepājas Celtnieks” uzzināja par celto prasību. Reagējot uz to, veicot pārrunas ar prasītāju un vienojoties ar Vainodes novada domi, 2014.gada 17.jūnijā ziedu statīvi demontēti.

[3.8] SIA „Liepājas Celtnieks” neapstrīd un nenoliedz, ka izgatavotie un uzstādītie dekoratīvie ziedu statīvi bija izgatavoti analogi prasītājas reģistrētajiem dizaina paraugiem un to izmantošana nav pieļaujama bez dizainparauga autora piekrišanas. Tāpēc ziedu statīvi ir demontēti un vairs netiks izmantoti.

[3.9] SIA „Liepājas Celtnieks” uzskata, ka pret to nav pamata vērst prasību.

Projektam bija pievienotas skices ar dekoratīvo ziedu statīvu izskatu bez norādes, ka to aizsargā Dizainparaugu likums. Bez tam, pasūtot ziedu statīvu izgatavošanu SIA „SK JUMTS”, netika norādīts, ka izgatavojami analogi statīvi skicēs norādītajam.

Būvdarbu līguma 6.9.punktā ir atruna: *jautājumi, kas objektu būvniecības laikā rodas darbu un materiālu kvalitātes novērtēšanā un to atbilstība būvprojektam, izskata pasūtītāja iecelts būvuzraugs, nepieciešamības gadījumā pieaicinot autoruzraugu.*

Pēc Vainodes novada domes pasūtījuma ir izstrādāts būvprojekts, ko veica SIA „WS”, kā arī nolīgts būvuzraugs, kurš vistiešāk ir saistīts ar prasībā norādīto pārkāpumu, jo apstiprināja un pieņēma šo ziedu statīvu analogu.

Būvdarbu izpildi un pabeigšanu kontrolēja būvuzraugs, dome pieņēma darbus ar aktu, kurā nav izteiktas pretenzijas.

SIA „Liepājas Celtnieks” nezināja un nevarēja zināt, ka ziedu statīvi ir analogi prasītājas dizainparaugam.

SIA „Liepājas Celtnieks” nesaprot, kāpēc prasītāja lūdz tiesvedību daļā pret SIA „WS” izbeigt, jo tieši projekta autors bija pievienojis ziedu statīvu skices un saskaņā ar izsniegto būvatļauju SIA „WS” veic autoruzraudzību.

[3.10] SIA „Liepājas Celtnieks” izteica piedāvājumu daļēji segt zaudējumus EUR 200 apmērā tikai tādēļ, ka paredzēja tiesāšanās izmaksas nākotnē un vēlējās tās novērst, bet tas nenozīmē, ka SIA „Liepājas Celtnieks” atzīst sevi par vainīgu nelikumīgā dizainparauga izmantošanā.

[4] Atbildētāja SIA „SK JUMTS” 2014.gada 30.septembrī iesniegusi paskaidrojumus, kuros prasību neatzīst pamatojoties uz tālāk minētiem apstākļiem un argumentiem.

Prasītāja nepamatoti vēlas piedzīt zaudējumus un morālo kaitējumu no SIA „SK JUMTS”, jo neatbilst patiesībai apgalvojums, ka SIA „SK JUMTS” veica nelikumīgu citai uzņēmēj sabiedrībai piederoša dizainparauga izgatavošanu.

[4.1] 2013.gada jūnijā SIA „Liepājas Celtnieks” pasūtīja izgatavot ziedu statīvu, saskaņā ar pasūtītāja izstrādāto skici un pēc pasūtījumā norādītiem izmēriem. Skicē nebija norādes, ka pasūtījums jāizgatavo pēc kaut kāda konkrēta parauga, ievērojot krāsu, virsmas struktūras, detaļu attālumus. Saņemot pasūtījumu, nekas neliecināja, ka tiek pasūtīta dizainparauga izgatavošana.

[4.2] Saskaņā ar Dizainparauga likuma 48.¹panta pirmo daļu priekšnoteikums zaudējumu un morālā kaitēju atlīdzībai ir personas vaina nelikumīgā dizainparauga izmantošanā. No prasības pieteikuma nav konstatējams, kādi apstākļi liecina par SIA „SK JUMTS” vainu. SIA „SK JUMTS” nodoms nekad nav bijis izmantot prasītājas reģistrēto dizainparaugu un gūt peļņu no tā.

[4.3] Prasītāja nav atbilstoši Civilprocesa likuma 1635.pantam pierādījusi un pamatojusi SIA „SK JUMTS” vainu un morālā kaitējuma apmēru.

[4.4] Prasītāja nepamatoti pasūtījuma maksu EUR 1118,38 uzskata par negodīgi gūto peļņu, jo SIA „Liepājas Celtnieks”, samaksājot par pasūtījumu, sedza materiāla un darba spēka izmaksas. SIA „SK JUMTS” nekādu peļņu no šāda vienreizēja pasūtījuma neguva.

[5] Prasītājas pārstāve tiesas sēdē prasību tās grozītajā un papildinātajā redakcijā uzturēja.

[5.1] Norādīja, ka atbildētāji daļēji atzinuši savu vainu, demontējot statīvus. Tomēr nav zināms, kur statīvi atrodas un vai tie ir iznīcināti, objekti var tikt izmantoti, tādēļ nepieciešams lietā pieņemt galīgo pienākumrīkojumu.

[5.2] Paskaidroja, ka prasītāja vēlas piedzīt zaudējumus neiegūtās peļņas veidā un morālo kaitējumu. Norādīja, ka daļa zaudējumu ir novērsta, jo statīvi ir demontēti. Uzsvēra, ka atbildētāji nav sapratuši savu darbību nelikumību. Vienīgi Vaiņodes novada dome visvairāk sapratusi savu vainu. Atsaucās uz juridiskajā literatūrā minētu piemēru, kurā par nelikumīgu nepabeigta darba atskaņošanu atlīdzība par nemantisko aizskārumu bija noteikts dubultā apmērā.

[5.3] Uzrādīja un lūdza pievienot lietai 4 fotogrāfijas, paskaidrojot, ka tās uzņēmis metālmākslinieks /persona G/ Vaiņodes novada domē pirms dažām dienām un tajās redzami ziedu statīvi, kas glabājas domē, un kurus izgatavojis SIA „SK Jumts” pēc SIA „Liepājas Celtnieks” pasūtījuma. Paskaidroja, ka uz statīviem redzamas korozijas sekas. Statīvi nav tādā kvalitātē kā prasītājas izstrādājumi, līdz ar to varēja radīt nepareizu priekšstatu par prasītāju. Prasītājas izstrādājumi ir augstas kvalitātes, ir speciālas formas, kurās tos lej. Izstrādājumi ir kvalitatīvi, ilgi stāv Rožu laukumā. Analogi izstrādājumi ar defektiem kaitē prasītājas reputācijai.

[5.4] Uzsvēra, ka lietas 26.lietas lapā esošā izdruka ir no prasītājas mājas lapas un to sagatavošanas sēdē atbildētājas pārstāvis /persona F/ norādīja kā paraugu, pēc kura izgatavoti statīvi.

[5.5] Atsaucās uz Latvijas Dizaineru savienības 2014.gada 22.aprīļa atzinumu. Iesniedza pieprasījumu, atbildot uz kuru sniegts atzinums.

[5.6] Paskaidroja, ka peļņu aprēķināja no pavadzīmes, saskaņā ar kuru SIA „Liepājas Celtnieks” ir samaksājis SIA „SK Jumts” LVL 786 jeb EUR 1118,38. SIA „Liepājas Celtnieks” par statīviem nopelnījis LVL 1200, kas ir EUR 1707,44. Uzskatīja, ka peļņā ietilpst visa pavadzīmē norādītā vērtība, arī materiālu cena. Norādīja, ka prasītāja ir izvēlējusies zaudējumu atlīdzības veidu un nav jāiedziļinās tajā, cik atbildētājas tērējušas materiāliem vai citiem izdevumiem.

[5.7] Atsaucās uz kaitējuma kompensācijas mērķiem, kas minēti juridiskajā literatūrā. Paskaidroja, ka morālā kaitējuma atlīdzību noteica par pamatu ņemot, ka prasītāja par viena statīva izgatavošanu varētu prasīt EUR 1000. Uzskatīja, ka tā var būt brīvi izvēlēta summa un uzskatīja, ka tai nav jābūt piesaistītai īpašiem kritērijiem. Tā ir summa, ko atbildētājas var samaksāt un kas rada pamatu pārdomāt rīcību nākotnē. Summa ir tāda, kādu par licenci būtu varējusi saņemt prasītāja. Uzskatīja, ka morālo kaitējumu nodarījušas ar pārkāpumu un tiesvedību radušās negatīvās emocijas, patērētais darbs. Norādīja, ka pieļautais pārkāpums skar prasītājas reputāciju, jo izgatavoti produkti, kas nav tik augstvērtīgi kā prasītājas produkti no speciāliem izejmateriāliem. Uzsvēra, ka ir izgatavoti tikai divi produkti – vieni kas Rožu laukumā un otri, kas bija pie domes, citu nav. Atsaucās uz to, ka nav vienotas izpratnes par nemantiskā kaitējuma atlīdzības noteikšanu, bet tas nosakāms pēc tiesas ieskata, ņemot vērā nodarījuma smagumu un sekas.

Norādīja uz SIA „Liepājas Celtnieks” paziņojumu 114.lietas lapā, kurā ir atzīts, ka ziedu statīvi ir analogi prasītājas statīviem un SIA „SK JUMTS” ir analogās produkcijas ražotājs. Saskaņā ar likumdošanas normām SIA „SK JUMTS” vajadzēja noskaidrot, vai ir saņemta licence dizainparauga ražošanai. Norādīja, ka SIA „SK JUMTS” pamatprofils ir skārdnieku darbnīca, nevis dizainparaugu izgatavotājs, kas izskaidro izstrādājumu neatbilstošo kvalitāti.

Norādīja, ka prasījumu par zaudējumu atlīdzību vērš pret visām atbildētājām pamatojoties Dizainparaugu likuma 48.¹panta otro daļu. Uzskatīja, ka nav kļūdaini atsaukties uz minētās normas trešo daļu, jo nav iegūta ne licences maksa, ne negodīgi gūtā peļņa, ne neiegūtā peļņa. To, ko ieguva SIA „SK JUMTS” un SIA „Liepājas Celtnieks”, to varēja iegūt prasītāja un tā uzskatāma par negūto peļņu. Vaiņodes novada dome nav tīši rīkojusies, tomēr līgumā uzņēmusies pārbaudīt pieņemtos darbus.

[5.8] Dizainparauga objektā ir noteikta arī tā krāsa materiāls, izmērs. Izskatot lietu, saskaņā ar Dizainparaugu likuma 8.pantu jāvadās no tā, kādu kopiespaidu atstāj objekts. Uzskatīja, ka fotogrāfijās internetā ir ļoti labi redzami izgatavotie elementi. Nav šaubu, ka SIA „Liepājas Celtnieks” pasūtīja un saņēma izgatavojumu no SIA „SK JUMTS”, kura kopiespāids neatšķiras no prasītājas dizainparauga.

[6] Atbildētājas Vaiņodes novada domes pārstāve prasību atzina daļā par pārkāpumu un aizlieguma noteikšanu turpmāk izmantot dizainparaugu, pārējā daļā prasību neatzina. Uzturēja rakstveidā sniegtos paskaidrojumus.

[6.1] Paskaidroja, ka šobrīd izstrādājumi nav iznīcināti, lai tos nepieciešamības gadījumā varētu uzrādīt. Uzsvēra, ka Vaiņodes novada dome ir apņēmusies izstrādājumus nepārdot, nepārveidot un neizmantot, lai neaizskartu prasītājas tiesības. Atzina, ka Vaiņodes novada dome ir gatava iznīcināt izgatavotos izstrādājumus pēc nolēmuma spēkā stāšanās.

[6.2] Paskaidroja, ka Vaiņodes novada dome nav sazinājusies ar prasītāju nolūkā noskaidrot iespējamo licences cenu, jo tā pati ar būvniecību nenodarbojās. Vaiņodes novada dome nav arī interesējusies par nepieciešamajām atļaujām, jo paļāvusies uz būvnieku.

[6.3] Atzina, ka prasītājas advokāte ar Vaiņodes novada domi sazinājusies un informējusi, ka ieradīsies persona, kas izdarīs fotouzņēmumus. Ir zināms, ka tāda persona bija ieradusies.

[7] SIA „SK JUMTS” pārstāvji tiesas sēdē prasību neatzina, uzturēja rakstveidā sniegtos paskaidrojumus.

[7.1] Paskaidroja, ka 2013.gadā pie SIA „SK JUMTS” ieradies SIA „Liepājas Celtnieks” pārstāvis Anatolijs un ar roku uz A4 formāta lapas uzzīmējis skici, pateicis izmērus. Pasūtījuma konstrukcija bijusi samērā vienkārša. SIA „SK JUMTS” nezināja, kur izstrādājums tiks novietots. Ir tikai pavadzīme un rēķins.

[7.2] SIA „SK JUMTS” peļņu nav guvusi, jo tas bijis vienreizējs pasūtījums, par 3 statīviem samaksāti LVL 786, no kuriem segtas materiālu, darba un nodokļu izmaksas.

[8] SIA „Liepājas Celtnieks” pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina, uzturēja rakstveidā sniegtos paskaidrojumus.

[8.1] Norādīja, ka SIA „Liepājas Celtnieks” izgatavoja analogu, līdzīgu izstrādājumu, nevis kopiju. Uzskatīja, ka no prasītājas fotogrāfijām nav iespējams konstatēt, vai izstrādājums ir identisks prasītājas dizainparaugam. Fotogrāfijas nav pietiekams pierādījums, lai konstatētu prasībā norādītos pārkāpumus, tām nav pierādījuma spēks. Arī publiskajā telpā izskanējusi neidentificējama informācija nav uzskatāma par pierādījumu. Faktu nav fiksējis zvērināts notārs vai tiesu izpildītājs, nav pierādījumu, ka eksperts fiksējis, ka tas ir identisks izstrādājums. Nav pierādījumu saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu, ka SIA „Liepājas Celtnieks” aizskārusi prasītājas intereses. Prasot materiālo kompensāciju saskaņā ar Dizainparaugu likuma 48.¹pantu, prasītāja šajā summā iekļāvusi gan darbaspēka, gan materiāla izmaksas. Peļņa nav jebkādi izdevumi, kas radušies saistībā ar izgatavošanu. Vispirms nepieciešams konstatēt atbildētājas vainu. Civillikuma 1640.pants nosaka dažādas vainas pakāpes, bet prasītāja nav norādījusi, kāda ir atbildētājas vainas pakāpe. Civillikuma 1635.panta otrajā daļā norādīts, lai runātu par morālo

kaitējumu, nepieciešams konstatēt neatļautu darbību, kā arī ar to aizskartās cietušās personas nemantisko labumu. Ciešanas ir piemītošas fiziskai personai, bet juridiskai personai nav iespējams nodarīt ciešanas un nav iespējams prasīt atlīdzināt tai nodarīto morālo kaitējumu. Demontāža nenozīmē, ka SIA „Liepājas Celtnieks” atzinusi savu vainu. Nav saprotams morālā kaitējuma pamatojums un zaudējumi. Prasītāja nav pierādījusi nelabvēlīgu seku iestāšanos. Fotografijas kvalitātei un izgatavotājam ir nozīme. Ja nav iespējams identificēt un skaidri saskatīt izgatavoto priekšmetu fotogrāfijā, ir šaubas, vai iespējams apmierināt prasību. Atzinums nav uzskatāms par pierādījumu, jo tā sniedzējs nav apskatījis personīgi šo izgatavojumu, bet vadījies no publiski pieejamajām ziņām un apšaubāmas kvalitātes fotogrāfijas. Apstākļi, ka internetā ievietota kaut kāda fotogrāfija, neapliecina tās autentiskumu, pierādījumi noformējami atbilstoši Civilprocesa likuma prasībām. Tiesas sēdē uzrādītajās fotogrāfijās nav redzama objekta kopaina, tiesai nav iespējams identificēt, kas īsti fotogrāfijā attēlots.

Motīvu daļa

[9] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot un novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji, savukārt tiesvedība ir izbeidzama prasības daļā pret SIA „WS”.

[9.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu, tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

SIA „VT EAST” prasību uzturēja 2014.gada 9.septembra prasības pieteikuma grozījumu un papildinājumu izteiktajā redakcijā. No minētā prasības pieteikuma grozījumu un papildinājumu redakcijas redzams, ka netiek uzturēts prasījums pret SIA „WS” un tas liecina, ka ar grozījumiem un papildinājumiem prasītāja rakstveidā atteikusies no prasījuma pret SIA „WS”. Tāpēc pastāv likumīgs pamats tiesvedības izbeigšanai prasības daļā pret SIA „WS” par dizainparauga nelikumīgas izmantošanas pārtraukšanu.

[9.2] Saskaņā ar Dizainparaugu likuma 12.panta pirmo daļu *izņēmuma tiesības uz dizainparaugu var nodrošināt ar Latvijas Republikas Patentu valdē veiktu dizainparauga reģistrāciju vai reģistrāciju, kas veikta saskaņā ar dizainparaugu starptautiskās reģistrācijas noteikumiem un attiecas uz Latviju. Persona, uz kuras vārda Valsts dizainparaugu reģistrā reģistrēts dizainparaugs, uzskatāma par dizainparauga īpašnieku (tiesīgu īpašnieku).*

Dizainparaugu likuma 48.panta ceturtajā daļā noteikts, ka *prasību tiesā par dizainparauga nelikumīgu izmantošanu var iesniegt dizainparauga īpašnieks vai tā tiesību pārņēmējs*. Prasītājai pieder Latvijas Republikas Patentu valdē reģistrēts dizainparaugs ar reģistrācijas Nr.D 15 181, statīvs zaļajiem augiem, kura darbības termiņš pagarināts līdz 2018.gada 22.maijam (sk.12 –

19.lietas lapā), līdz ar ko prasītāja ir minētajā normā paredzētais subjekts, kam ir tiesības iesniegt prasību par dizainparauga nelikumīgu izmantošanu.

[9.3] Dizainparaugu likuma 8.panta pirmajā un otrajā daļā noteikts, *ka reģistrēta dizainparauga tiesiskās aizsardzības apjoms aptver jebkuru dizainparaugu (izstrādājuma vai tā daļas ārējo veidolu), kurš uz informētu lietotāju neatstāj citādu kopiespaidu. Dizainparauga tiesiskās aizsardzības apjomu vērtē, pamatojoties uz reģistrācijā un oficiālajā publikācijā ietvertajos attēlos redzamajām dizainparauga īpatnībām, uz kurām saskaņā ar šo likumu attiecas tiesiskā aizsardzība.*

Prasītājai piederošā dizainparauga konstrukcija un kopiespāids ir redzams reģistrācijā ietvertajos attēlos (sk.15. – 16. lietas lapā), kā arī izdrukā no prasītājas mājas lapas (sk.26.lietas lapā), kurā ziedu statīvs apzīmēts ar nosaukumu „Milano”. Tiesas ieskatā tas, ka izdrukā redzamajam statīvam ir vairāk balstu, nekā dizainparaugam pievienotajos attēlos, nemaina statīva konstrukciju un kopiespaidu, tāpēc tiesa atzīst, ka izdrukā redzamais attēls nav pretrunā ar reģistrācijai pievienotajiem attēliem. Turklāt par to, ka izdrukā redzamā konstrukcija un kopiespāids ir tāds pats kā reģistrētajam dizainparaugam, starp pusēm nav strīda.

[9.4] Dizainparaugu likuma 12.panta otrā daļa noteic, *ka dizainparauga īpašniekam ir izņēmuma tiesības izmantot dizainparaugu un aizliegt to izmantot jebkurai citai personai. Par dizainparauga izmantošanu it īpaši uzskata tāda izstrādājuma izgatavošanu, kurā dizainparaugs īstenots vai iekļauts, kā arī šāda izstrādājuma piedāvāšanu pārdošanai, importu, eksportu, lietošanu, citāda veida izplatīšanu tirgū un uzglabāšanu minētajiem nolūkiem.*

Saskaņā ar Dizainparaugu likuma 48.panta pirmo un otro daļu *par dizainparauga nelikumīgu izmantošanu uzskatāma dizainparauga īpašnieka izņēmuma tiesību pārkāpšana, tas ir, dizainparauga izmantošana bez īpašnieka atļaujas (12.panta otrā daļa), ja tā notiek laikā, kad ir spēkā dizainparauga reģistrācija. Kvalificējot dizainparauga īpašnieka izņēmuma tiesību pārkāpumu, ņem vērā darbības ar izstrādājumiem, kuru ārējais veidols attiecināms uz reģistrēta dizainparauga tiesiskās aizsardzības apjomu (8.pants), šā likuma noteikumus par izņēmuma tiesību ierobežojumiem (13.pants), kā arī šajā likumā minētās iepriekšlietojuma tiesības (14.pants).*

Šajā lietā nav konstatēti apstākļi par to, ka pastāvētu prasītājas izņēmuma tiesību ierobežojumi saskaņā ar Dizainparaugu likuma 13.pantu vai atbildētājiem būtu iepriekšlietojuma tiesības Dizainparaugu likuma 14.panta izpratnē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteiktajam, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.* Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav*

apstrīdējusi otra puse. Savukārt Civilprocesa likuma 104.panta pirmā daļa noteic, ka pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Tiesa atzīst, ka prasītājas dizainparauga nelikumīgu izmantošanu pamato tiesas noskaidrotie fakti, par kuriem nav strīda, lietā esošie pierādījumi, kā arī SIA „Liepājas Celtnieks” paskaidrojumi par skici, uz kuras pamata izgatavoti pie Vaiņodes novada domes izvietotie ziedu statīvi. Tiesa šos paskaidrojumus saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu atzīst par pierādījumiem, jo tie saskan ar citiem lietā esošiem pierādījumiem un paskaidrojumiem.

[9.5] Nav strīds par to, ka būvprojektam, saskaņā ar kuru SIA „Liepājas Celtnieks” veica darbus un pasūtīja ziedu statīvus, izpildot būvdarbu līgumu ar Vaiņodes novada domi, bijusi pievienota konkrēto prasītāja ziedu statīvu skice (sk. SIA „Liepājas Celtnieks” paskaidrojumus 136.lietas lapā).

SIA „Liepājas Celtnieks” pārstāvis sagatavošanas sēdē paskaidroja, ka SIA „Liepājas Celtnieks” bija ziedu statīvu pasūtītājs, SIA „SK JUMTS” izgatavotājs, kā arī pārstāvis norādīja uz SIA „VT EAST” ziedu statīvu „Milano” attēlu izdrukā lietas 26.lapā, kā „*bildi, kas pievienota projektam*” (sk. 2014.gada tiesas sēdes protokolu un klausīties audioierakstu [00:20:00] līdz [00:23:40]).

[9.6] Dizainparaugu likuma 8.panta pirmā daļa noteic: *reģistrēta dizainparauga tiesiskās aizsardzības apjoms aptver jebkuru dizainparaugu (izstrādājuma vai tā daļas ārējo veidolu), kurš uz informētu lietotāju neatstāj citādu kopiespaidu.*

Tiesa secina: to, ka pie Vaiņodes novada domes uzstādītajos SIA „SK JUMTS” izgatavotajos ziedu statīvos ir īstenots prasītājas dizainparaugs, un ka tie pēc kopiespaida ir tādi pat kā prasītājas ziedu statīvi, apstiprina prasītājas ziedu statīva „Milano” (sk. fotoattēlu un skici 26.lietas lapā) un pie Vaiņodes novada domes uzstādītā ziedu statīva (sk. fotoattēlu 30.lietas lapā) salīdzinājums.

Tas, ka salīdzināmo statīvu vizuālais iespaids būtiski neatšķiras un neatstāj citu kopiespaidu, ir apstiprināts Latvijas Dizaineru savienības atzinumā (sk. 148.lietas lapā).

Prasītājas atļauja dizainparauga izmantošanai nav saņemta. Līdz ar to tiesa atzīst, ka ir konstatējams prasītājas izņēmuma tiesību pārkāpums.

SIA „Liepājas Celtnieks” pārstāves tiesas sēdē izvirzītos iebildumus pierādījumiem tiesa atzīst par formāliem. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka prasītājas iesniegtais fotoattēls (sk. 30.lietas lapā) būtu apšaubāmas kvalitātes, turklāt tas ir pieejams interneta resursos, izmantojot meklētāja palīdzību. Pie attēla ir norādīts tā autors un sniegta informācija par attēlā redzamo.

Nav strīds par to, ka pie Vaiņodes novada domes bija uzstādīti SIA „Liepājas Celtnieks” pasūtītie un SIA „SK JUMTS” izgatavotie ziedu statīvi.

Vaiņodes novada dome, atzīstot prasību daļā par turpmākas izmantošanas aizliegumu (sk.parakstu 168.lietas lapā), faktiski ir atzinusi pārkāpumu.

SIA „Liepājas Celtnieks” neapstrīd un nenoliedz, ka izgatavotie un uzstādītie dekoratīvie ziedu statīvi bija izgatavoti analogi prasītājas reģistrētajiem dizaina paraugiem un to izmantošana nav pieļaujama bez dizainparauga autora piekrišanas (sk.paskaidrojumus 137.lietas lapā).

Lai arī SIA „Liepājas Celtnieks” savu vainu pārkāpuma izdarīšanā nav atzinusi, tomēr ir demontējusi uzstādītos ziedu statīvus.

Pierādījumu pietiekamības vērtējums attiecībā uz strīda izskatīšanā būtisku faktisku un juridisku apstākļu noskaidrošanu ir tiesas kompetencē.

Arī doktrīnā ir atzīts, ka *pierādījumu pietiekamību nosaka nevis to skaits, forma, saturs vai citas pazīmes, bet gan tiesas pārlicība* (sk.A.Līcis „Prasības tiesvedība un pierādījumi”, TNA, 2003, 81.lpp.).

Tiesas ieskatā konkrētajos apstākļos lietā iesniegtie pierādījumi ir pietiekami un ticami, lai konstatētu prasītājas izņēmuma tiesību pārkāpumu.

Tā kā ir konstatēts pārkāpums, pastāv pamats apmierināt prasījumu par galīgā pienākumrīkojuma – aizlieguma noteikšanu atbilstoši Dizainparaugu likuma 12.panta otrajai daļai un Civilprocesa likuma 250.¹⁷ panta pirmās daļas 1.punktam.

[9.7] Vērtējot jautājumu par vainu (vainojamību) pārkāpuma izdarīšanā, tiesa secina, ka vainojami ir atbildētāji: pasūtītājs SIA „Liepājas Celtnieks” un izgatavotājs SIA „SK JUMTS”.

Saskaņā ar likuma 2.pantu Dizainparaugu likums *regulē tiesiskās attiecības dizainparaugu reģistrācijas, izmantošanas un aizsardzības jomā*, taču Dizainparaugu likuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka *tiesiskās attiecības dizainparaugu jomā regulē arī citi normatīvie akti*.

Atbilstoši Dizainparaugu likuma 48.¹ panta otrajai daļai, *zaudējumu atlīdzības un morālā kaitējuma apmērs nosakāms saskaņā ar Civillikumu* un jautājumam par vainu (vainojamību) ir nozīme arī ievērojot Dizainparaugu likuma 48.¹ panta pirmajā daļā noteikto.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka jautājums par vainu ir izlemjams atbilstoši Civillikuma noteikumiem.

[9.8] Civillikuma 1640.pantā noteikts, ka *vainas pakāpes ir dažādas, raugoties pēc tam, vai darbība izdarīta ļaunā nolūkā, vai tikai aiz neuzmanības*. No minētā tiesa secina, ka arī rīcība aiz neuzmanības var radīt pamatu konstatēt vainu.

Civillikuma 1644.pantā paredzēts: *kas otram nodara kaitējumu bez ļauna nolūka, ja viņš par šo kaitējumu ir vainojams, pielaiž neuzmanību. Neuzmanība ir rupja un viegla.*

Saskaņā ar Civillikuma 1645.pantu *neuzmanība ir rupja, ja kāds rīkojas augstākā mērā vieglprātīgi un nevērīgi, vai mazāk rūpējas par viņam uzticētām svešām lietām un darīšanām nekā par savām paša, vai arī uzsāk tādu darbību, kuras kaitīgums un bīstamība nevarēja un nedrīkstēja palikt viņam nezināmi. Zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisku seku ziņā rupja neuzmanība pilnīgi pielīdzināma ļaunam nolūkam.*

Tiesa uzskata: SIA „Liepājas Celtnieks” norādītais, ka būvprojektam pievienotajā skicē nebija speciālas norādes, ka to aizsargā Dizainparaugu likums, jeb SIA „SK JUMTS” paskaidrotais, ka, saņemot pasūtījumu, nekas neliecināja, ka tiek pasūtīta dizainparauga izgatavošana, nerada pamatu uzskatīt, ka SIA „Liepājas Celtnieks” un SIA „SK JUMTS” nav vainojamas pārkāpuma izdarīšanā.

Norāde uz būvniecību regulējošiem normatīviem aktiem, kas bija spēkā būvdarbu līguma noslēgšanas un izpildes laikā, nerada pamatu secinājumam, ka SIA „Liepājas Celtnieks” nebūtu vainīga, jo šajos normatīvajos aktos ir nostiprināta būvuzņēmēja atbildība un tas, ka būvuzraudzība un autoruzraudzība neatbrīvo būvuzņēmēju no atbildības (sk. laikā līdz 2014.gada 1.oktobrim spēkā esošā Latvijas būvnormatīva LBN 303-03 „Būvuzraudzības noteikumi” 4.punktu, „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 304-03 „Būvdarbu autoruzraudzības noteikumi”” 4.punktu).

Tiesa atzīst, ka rīcības kaitīgums nedrīkstēja palikt nezināms ne SIA „Liepājas Celtnieks”, ne SIA „SK JUMTS”. Minētie atbildētāji kā komersanti ir uzskatāmi par tādiem, kas profesionāli darbojas katrs savā nozarē. Savukārt profesionāli nevar nezināt, ka attiecīgajā nozarē var tikt izmantoti vai izgatavoti izstrādājumi, kuri ir aizsargāti kā dizainparaugi.

Lai arī SIA „SK JUMTS” paskaidro, ka izgatavojamos statīvus uzzīmējis SIA „Liepājas Celtnieks” darbinieks, tas nerada pamatu uzskatīt, ka SIA „SK JUMTS” nebūtu vainojama pārkāpumā, jo izturoties pret izpildāmo darbu ar pienācīgu rūpību, tai bija iespējams no pasūtītāja noskaidrot, kāda skice atrodas būvprojektā.

Nemot vērā, ka būvprojektam pievienotajā skicē bija atsauce uz konkrēto prasītājas ziedu statīva paraugu, tiesa uzskata, ka pienācīgi nepārliedzinoties par prasītājas likumīgajām tiesībām un nesaņemot dizainparauga izmantošanas atļauju gan SIA „Liepājas Celtnieks” kā pasūtītājs, gan SIA „SK JUMTS” kā izgatavotājs ir rīkojušās augstākā mērā vieglprātīgi un nevērīgi, tādējādi pieļaujot rupju neuzmanību.

[9.9] Tiesa atzīst, ka Vaiņodes novada dome nav vainojama par prasītājas tiesību pārkāpumu, jo nav konstatējama domes prettiesiska rīcība, kas būtu cēloniskā sakarā ar pārkāpumu.

Starp Vaiņodes novada domi kā pasūtītāju un SIA „Liepājas Celtnieks” kā būvuzņēmēju noslēgtā 2013.gada 20.februāra būvdarbu līguma Nr.21/ELFLA 5.1.6.punktā būvuzņēmējs apņemas veikt darbus atbilstoši Latvijas Republikas būvnormatīviem un citiem spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, dokumentiem, instrukcijām, kas saistīti ar līguma izpildi.

Ievērojot noslēgto līgumu, Vaiņodes novada domei bija pilnīgs pamats paļauties uz to, ka būvuzņēmējs jeb tā piesaistītie attiecīgie profesionāļi rīkosies saskaņā ar likumu, kā arī būs atbildīgi par savu rīcību.

Tā kā nav konstatēta Vaiņodes novada domes vaina, nav pamata jebkādas atlīdzības piedziņai no tās un prasība daļā par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu no domes ir noraidāma.

[9.10] Tiesības uz prasītājai nodarītā mantiskā kaitējuma atlīdzību paredzētas Civilprocesa likuma 250.¹⁷panta pirmās daļas 4.punktā, kā arī Dizainparaugu likuma 48.¹ panta pirmajā daļā, saskaņā ar kuru, *ja personas vainas dēļ notikusi dizainparauga nelikumīga izmantošana, šā likuma 48.panta ceturtajā daļā minētie tiesību subjekti ir tiesīgi prasīt radītā zaudējuma un morālā kaitējuma atlīdzību*. Atbilstoši minētās normas otrajai daļai, *zaudējumu atlīdzības un morālā kaitējuma apmērs nosakāms saskaņā ar Civillikumu. Nosakot zaudējumu apmēru, var ņemt vērā arī tās personas negodīgi gūto peļņu, kura prettiesiski izmantojusi dizainparaugu*. Savukārt Dizainparaugu likuma 48.¹ panta trešā daļa noteic: *ja faktisko zaudējumu atlīdzības apmēru nevar noteikt saskaņā ar šā panta otro daļu, zaudējumu atlīdzības apmērs ir atbilstošs tai summai, kuru varētu saņemt dizainparauga īpašnieks par dizainparauga izmantošanas tiesību nodošanu licenciātam*.

Prasītāja prasību pamatojusi arī ar Civillikuma 1786.pantu, kurā noteikts: *novērtējot zaudējumus, jāievēro nevien galvenās lietas un tās piederumu vērtība, bet arī pametums, kas netieši nodarīts ar zaudējuma nesēju notikumu, un atrautā peļņa*.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā paredzēts prasītāja pienākums pierādīt savu prasījumu pamatotību.

Zaudējumu atlīdzību Civillikumā noteic 1770. – 1776., 1779.pants. Lai uz šī pamata prasību apmierinātu, nepieciešams konstatēt prettiesisku rīcību, nodarītāja vainu, zaudējumu esamību un to apmēru, kā arī cēlonisko sakaru starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem.

Tiesa atzīst, ka prasītāja nav pierādījusi tai nodarīto zaudējumu esamību un apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1772.pantu zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Kā norādīts tiesību doktrīnā: „Ar jēdzienu „zaudējums” saprot jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī peļņas atrāvumu, papildu izdevumus un citas mantiski novērtējamas tiesību aizskārums sekas” (sk. K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Rīga, 2006, 238.lpp.).

Tiesa konstatē, ka prasītāja ir lūgusi piedzīt no SIA „Liepājas Celtnieks” EUR 1707,44 un no SIA „SK JUMTS” EUR 1118,38, uzskatot to par atbildētāju negodīgi iegūto peļņu.

No Lokālās tāmes Nr.3 – 1 (sk. 110.lietas lapā) redzams, ka ziedu statīvu, kuri ir analogi SIA „VT EAST” *Milano* vērtība noteikta LVL 1200, kas atbilst EUR 1707,44, bet no 2013.gada 20.jūnija Pavadzīmes Nr.SKJ 000693 (sk. 83.lietas lapā) izriet, ka 3 ziedu statīvu vērtība, ko SIA „SK JUMTS” nodeva SIA „Liepājas Celtnieks” ir LVL 786, kas atbilst EUR 1118,38. Tiesa atzīst, ka tāmē un pavadzīmē norādītā vērtība nevar tikt uzskatīta par SIA „Liepājas Celtnieks” un SIA „SK JUMTS” negodīgi iegūto peļņu.

Par pavadzīmē norādīto summu SIA „SK JUMTS” sniegusi paskaidrojumu, ka peļņu nav guvusi tādēļ, ka ir bijis vienreizējs pasūtījums, par 3 statīviem samaksāti LVL 786, no kuriem segtas materiālu, darba un nodokļu izmaksas. Savukārt attiecībā uz SIA „Liepājas Celtnieks” prasītāja par negodīgi gūto peļņu uzskatījusi tāmē norādīto vērtību.

Tiesa secina, ka prasītāja bez pietiekamas vērtības ir atstājusi peļņas definīciju.

Saskaņā ar Akadēmisko terminu datubāzi *peļņa ir noteiktā laikā veikta darījuma vai vairāku darījumu ienākumu un izdevumu pozitīva starpība* (sk. <http://termini.lza.lv/term.php>).

Līdz ar to tiesa uzskata par nepareizu prasītājas pārstāves tiesas sēdē pausto viedokli, ka izvēloties zaudējumu atlīdzības veidu, nav jāiedziļinās atbildētāju izdevumos. Tā kā prasītāja bija izvēlējusies zaudējumu apmēra noteikšanai ņemt vērā atbildētāju negodīgi iegūto peļņu, tad tai bija jāņem vērā atbildētāju izdevumi, jo gadījumā, ja ienākumu un izdevumu starpība nav pozitīva, tad nav pamata uzskatīt, ka būtu iegūta peļņa.

Tiesa atzīst: tas, ka, nosakot zaudējumu apmēru, var ņemt vērā pārkāpēja negodīgi gūto peļņu, nenozīmē, ka prasītājai nebūtu jāpierāda fakts, ka pārkāpuma rezultātā tai radušās reālas mantiski novērtējamas sekas – zaudējumi. Tiesas ieskatā prasītāja šādu seku esamību nav pierādījusi. Prasībā nav pamatojuma tam, kā tieši prezumētā atbildētāju negodīgi gūtā peļņa būtu izmantojama prasītājas tagadējās mantas samazinājuma vai arī sagaidāmās peļņas atrāvuma apmēra noteikšanā.

Tāpēc prasība par zaudējumu atlīdzību norādītajā apmērā ir noraidāma kā nepamatota.

[9.11] Tiesības uz prasītājai nodarītā morālā (nemantiskā) kaitējuma atlīdzību paredzētas Civilprocesa likuma 250.¹⁷panta pirmās daļas 4.punktā un Dizainparaugu likuma 48.¹ panta pirmajā daļā.

Tiesa atzīst, ka interpretējot minētās normas pēc to mērķa un jēgas, morālais kaitējums kā nemantiskais kaitējums, ietver kaitējumu juridiskas personas reputācijai.

Prasītāja nemantisko kaitējumu pamatojusi ar to, ka pārkāpuma preces ir zemas kvalitātes izstrādājumi un ar to izvietošanu plaši apskatāmā vietā nodarīts kaitējums prasītājas reputācijai. Paskaidroja, ka uz statīviem redzamas korozijas sekas, tie nav tādā kvalitātē kā prasītāja izstrādājumi, līdz ar to varēja radīt nepareizu priekšstatu par prasītāju.

Atbildētāji neapstrīdēja prasītājas pārstāves paskaidrojumus par to, ka prasītājas izstrādājumi ir augstas kvalitātes, tiek izgatavoti speciālās formās no speciāliem izejmateriāliem.

Tiesa atzīst, ka prasītājas pārstāves iesniegtās fotogrāfijas (sk.aploksnē 183.lietas lapā) liecina, ka uz demontētajiem statīviem ir tādu bojājumu pēdas, kas rada pamatu apšaubīt to kvalitāti. Savukārt šaubas par kvalitāti, loģikas likumi un dzīvē gūtie novērojumi, tiesai rada pamatu uzskatīt, ka šādu izstrādājumu asociēšana ar dizainparauga īpašnieci, varēja nodarīt kaitējumu tās reputācijai, par ko dodama nemantiskā kaitējuma atlīdzība.

Tiesa atzīst, ka SIA „Liepājas Celtnieks” pārstāves iebildumi fotogrāfijām ir uzskatāmi par paskaidrojumiem, kas nav apstiprināti ar citiem pierādījumiem (sk. Civilprocesa likuma 104.panta pirmā daļu), kas liktu uzskatīt, ka fotogrāfijās nav pārkāpuma preces. Tiesa ņem vērā Vainodes novada domes pārstāves paskaidroto, ka ir bijusi vienošanās par demontēto statīvu fotografēšanu un ir zināms, ka bija ieradies persona, kas veica fotografēšanu. Tāpēc tiesai nav pamata uzskatīt, ka fotogrāfijās nebūtu pārkāpuma izstrādājumi.

[9.12] No Civillikuma 1635.pantā noteiktā izriet, ka atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Saskaņā ar Civillikums 5.pantu, *kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.*

Tiesa konstatē, ka tiesu praksē nav atrodami nolēmumi, kuros būtu noteikta atlīdzība par tādu nemantisku kaitējumu, kas nodarīts ar dizainparauga tiesību pārkāpumu.

Nosakot atlīdzību par nemantisko kaitējumu, tiesa ņem vērā trīs galvenās šādas atlīdzības funkcijas – taisnīguma, prevencijas un samierināšanas, kā arī pārkāpuma ilgumu, smagumu, raksturu, sekas un pārkāpēju vainas pakāpi.

Pārkāpums ir acīmredzams, jo ir ticis izgatavots tāda pat kopiespaids izstrādājums kā prasītājas dizainparaugs.

Tiesa uzskata, ka pārkāpumā vainojamie atbildētāji nav apzinājušies pārkāpuma izdarīšanu (pārkāpums nav tīss), jo viņu paskaidrojumi un attieksme liecina, ka tiem trūkst izpratnes par intelektuālā īpašuma izmantošanas tiesisko regulējumu un atbildību par pārkāpumiem.

Nav strīds, ka statīvu uzstādīšana uzsākta 2013.gada jūnijā un ka tie demontēti 2014.gada 17.jūnijā.

Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus par tās dizainparauga atpazīstamības apjomu.

Prasītāja nav apstrīdējusi Vaiņodes novada domes paskaidrojumos norādītos faktus par to, ka Vaiņodē ir 1840 iedzīvotāji un Vaiņode atrodas ģeogrāfiski neizdevīgā vietā Dienvidkurzemē, kur izvietota pie slēgtās Liepājas – Mažeiku dzelzceļa līnijas 60 km attālumā no Liepājas un 185 km no Rīgas, tranzīta ceļš Vaiņodes novadu nešķērso. Tiesas ieskatā šādi fakti norāda uz to, ka personu loks, kas varēja saistīt pie Vaiņodes novada domes izvietotos ziedu statīvus ar prasītāju bija ierobežots.

Līdz ar to tiesa secina, ka kaitējums prasītājas reputācijai nevar būt būtisks.

Tiesa atzīst, ka lietas faktiskie apstākļi nerada pamatu izdarīt secinājumu, ka prasītājas reputācijai būtu nodarīts būtisks, paliekošs kaitējums. Tāpēc tiesa novērtē kaitējumu kā tādu, kas nav smags un nav radījis paliekošas sekas.

Tiesa ņem vērā arī to, ka taisnīgai un samērīgai kompensācijai ir jābūt samaksājamai un tā nedrīkst būt pārmērīga vai procesuālos oponentus ekonomiski iznīcinoša.

Ievērojot minēto tiesa atzīst par taisnīgu un samērīgu piedzīt prasītājas labā morālā kaitējuma atlīdzību EUR 300 no SIA „Liepājas Celtnieks” un EUR 150 no SIA „SK JUMTS”, atzīstot, ka tā var pildīt samierināšanas funkciju, kompensējot prasītājai nodarīto nemantisko kaitējumu samērā ar tā sekām, kā arī pildīt prevencijas funkciju, vienlaikus neapdraudot atbildētāju maksāspēju.

[9.13] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram [..].

Atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1.punktam tiesas izdevumi ir valsts nodeva.

Saskaņā ar lietā iesniegtajiem maksājumu dokumentiem, prasītāja ir samaksājusi valsts nodevu prasījumā par dizainparauga nelikumīgas izmantošanas pārtraukšanu EUR 213,43, savukārt iesniedzot prasības pieteikuma papildinājumus par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu, samaksāta valsts nodeva EUR 467,77.

Tiesa ņem vērā, ka prasība tās nemantiskajā daļā tiek apmierināta attiecībā pret trim atbildētājām un atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu valsts nodeva, kas samaksāta atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 5.punktam, piedzenama līdzīgās

daļās: no Vaiņodes novada domes EUR 71,14, no SIA „Liepājas Celtnieks” EUR 71,15 un no SIA „SK JUMTS” EUR 71,14.

Tiesa ņem vērā, ka prasība mantiskajā daļā apmierināta daļēji un pret divām atbildētājām SIA „Liepājas Celtnieks” un SIA „SK JUMTS”. Prasības mantiskajā daļā prasība pret Vaiņodes novada domi nav apmierināta.

Tiesa atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai atzīst par samērīgu un taisnīgu piedzīt no SIA „Liepājas celtnieks” un SIA „SK JUMTS” par labu prasītājam samaksāto valsts nodevas daļu proporcionāli apmierinātajam mantiskajam prasījumam. Tas ir no SIA „Liepājas Celtnieks” EUR 24,09 (467,77x5,15%), bet no SIA „SK JUMTS” – EUR 12,02 (467,77x2,57%).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.pantam prasītājam atlīdzināmi arī ar lietas vešanu saistītie izdevumi.

Prasītāja tiesas sēdē lūgusi piedzīt no atbildētājām izdevumus par advokāta palīdzību. Lietā iesniegti sekojoši maksājuma uzdevumi: AS „SEB banka” 2013.gada 6.decembra maksājuma uzdevums Nr.322700, kas apstiprina SIA „VT EAST” samaksu LVL 220 apmērā par advokātes pakalpojumiem, saskaņā ar rēķinu Nr.70 no 06.12.2013; AS „SEB banka” 2014.gada 27.janvāra maksājuma uzdevums Nr.322838, kas apstiprina SIA „VT EAST” samaksu EUR 948,58 apmērā par advokātes pakalpojumiem, saskaņā ar rēķinu Nr.4/14 23.01.2014; AS „SEB banka” 2014.gada 17.marta maksājuma uzdevums Nr.322963, kas apstiprina SIA „VT EAST” samaksu EUR 948,58 apmērā par advokātes pakalpojumiem, saskaņā ar rēķinu Nr.10/14 13.03.2014; AS „SEB banka” 2014.gada 16.aprīļa maksājuma uzdevums Nr.323030, kas apstiprina SIA „VT EAST” samaksu EUR 200 apmērā par advokātes pakalpojumiem, saskaņā ar rēķinu Nr.13/14 14.04.2014; AS „SEB banka” 2014.gada 13.oktobra maksājuma uzdevums Nr.323432, kas apstiprina SIA „VT EAST” samaksu EUR 948,58 apmērā par advokātes pakalpojumiem, saskaņā ar rēķinu Nr.58/2014 10.10.2014 (*lietas lapas 160.–164.*). Tāpat lietas materiālos atrodas starp SIA „VT EAST” un zvērinātu advokāti Aiju Osmani 2014.gada 23.janvārī noslēgtais Līgums par pārstāvību tiesā ar tā 2014.gada 23.janvāra grozījumiem (*lietas lapas 165.–167.*) kuros puses vienojušās par advokāta honorāru EUR 2845,74.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta d) apakšpunktu atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām nav mantiska rakstura, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2850 *euro*.

Civilprocesa likuma 44.panta ceturtajā daļā noteikts, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Tiesa atzīst, ka samērā ar lietas raksturu, apjomu un pārstāvja ieguldīto darbu, izdevumi advokāta palīdzības apmaksai ir taisnīgi un atlīdzināmi EUR 1425 apmērā, tas ir EUR 475 no katras atbildētājas.

Tādēļ kopā par labu prasītājam no Vaiņodes novada domes piedzenami tiesāšanās izdevumi EUR 546,14, no SIA „Liepājas Celtnieks” EUR 570,24 un no SIA „SK JUMTS” EUR 558,16.

Ceļot prasības bija samaksāti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 14,09. Atbilstoši lietā esošajai uzziņai, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts” tarifus, patērētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir EUR 23,76. Ievērojot Civilprocesa likuma 42.pantā ietverto pamatprincipu un to, ka prasība apmierināta daļēji, tiesa atzīst par taisnīgu gan no prasītājas, gan no atbildētājām līdzīgās daļās valsts ienākumos piedzīt starpību starp reāli patērētajiem un samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem – EUR 9,67, tas ir no prasītājas EUR 2,41, savukārt no atbildētājām Vaiņodes novada domes, SIA „Liepājas Celtnieks” un SIA „SK JUMTS” EUR 2,42 no katras.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204¹.panta noteikumus nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumiem.

Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 194., 204.¹pantu,

nosprieda:

izbeigt tiesvedību SIA „VT EAST” prasībā pret SIA „WS” par dizainparauga nelikumīgas izmantošanas pārtraukšanu.

Pārējā daļā prasību apmierināt daļēji.

Aizliegt Vaiņodes novada domei, reģistrācijas Nr.90000059071, SIA „Liepājas Celtnieks”, reģistrācijas Nr.42103042443, SIA „SK JUMTS”, reģistrācijas Nr.42103035314, trīs statīvu zaļajiem augiem, uz kuriem dizainparauga tiesības reģistrētas dizainparauga īpašnieci SIA „VT EAST”, reģistrācijas Nr.40003421012, Patentu valdē ar Nr.D 15181, un kas ir tikuši demontēti Vaiņodes novada domes administratīvajā teritorijā Raiņa ielā 23A, Vaiņodē, Vaiņodes pagastā, Vaiņodes novadā, jebkādu turpmāku izmantošanu, tai skaitā pārveidošanu, ražošanu, būtiski līdzīgu objektu pasūtīšanu, reklamēšanu, izgatavošanu, glabāšanu un tirgošanu.

Piedzīt no SIA „Liepājas Celtnieks”, reģistrācijas Nr.42103042443, par labu SIA „VT EAST”, reģistrācijas Nr.40003421012, morālā kaitējuma atlīdzību EUR 300 (trīs simti euro, 00 centi).

Piedzīt no SIA „SK JUMTS”, reģistrācijas Nr.42103035314, par labu SIA „VT EAST”, reģistrācijas Nr.40003421012, morālā kaitējuma atlīdzību EUR 150 (viens simts piecdesmit euro, 00 centi).

Noraidīt SIA „VT EAST” prasību pret Vaiņodes novada domi par morālā kaitējuma atlīdzības EUR 500 piedziņu.

Noraidīt SIA „VT EAST” prasību pret SIA „Liepājas Celtnieks” par zaudējumu EUR 1707,44 un morālā kaitējuma atlīdzības EUR 1200 piedziņu.

Noraidīt SIA „VT EAST” prasību pret SIA „SK JUMTS” par zaudējumu EUR 1118,38 un morālā kaitējuma atlīdzības EUR 850 piedziņu.

Piedzīt no Vaiņodes novada domes, reģistrācijas Nr.90000059071, par labu SIA „VT EAST”, reģistrācijas Nr.40003421012, tiesāšanās izdevumus EUR 546,14 (pieci simti četrdesmit seši *euro*, 14 centi).

Piedzīt no SIA „Liepājas Celtnieks”, reģistrācijas Nr.42103042443, par labu SIA „VT EAST”, reģistrācijas Nr.40003421012, tiesāšanās izdevumus EUR 570,24 (pieci simti septiņdesmit *euro*, 24 centi).

Piedzīt no SIA „SK JUMTS”, reģistrācijas Nr.42103035314, par labu SIA „VT EAST”, reģistrācijas Nr.40003421012, tiesāšanās izdevumus EUR 558,16 (pieci simti piecdesmit astoņi *euro*, 16 centi).

Piedzīt no SIA „VT EAST”, reģistrācijas Nr.40003421012, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,41 (divi *euro*, 41 cents).

Piedzīt no Vaiņodes novada domes, reģistrācijas Nr.90000059071, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,42 (divi *euro*, 42 centi).

Piedzīt no SIA „Liepājas Celtnieks”, reģistrācijas Nr.42103042443, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,42 (divi *euro*, 42 centi).

Piedzīt no SIA „SK JUMTS”, reģistrācijas Nr.42103035314, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,42 (divi *euro*, 42 centi).

Noteikt spriedumam daļā par morālā kaitējuma atlīdzības, tiesas izdevumu un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgas izpildes gadījumā maksājuma dokuments par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos iesniedzams Rīgas apgabaltiesas kancelejā, lai netiktu uzsākta sprieduma piespiedu izpilde. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot šādus rekvizītus – saņēmējs: Tiesu administrācija, nodokļu maksātāja Nr.90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase; BIC kods: TREL LV22; konta Nr.LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķī jānorāda dati lietas identificēšanai (piemēram, procesa dalībnieka personas dati, lietas nosaukums, numurs vai tml.).

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 18.maijā.

Tiesnese

Dz.Balta